

Muzikos meno ir mokslo žurnalas

MUZIKOS BARAI

ISSN 1392-4966

Kaina 10 Eur

**Orkestras
iš arti**

10 p.

**Klarneto
virtuozo
Algirdo Budrio
jubiliejus**

22 p.

**Operos solistė
Aušrinė Stundytė**

50 p.

**Šiame
numeryje:**

**MODESTAS
PITRĖNAS**

Barcode

9 77 1392 496009

PAGALIAU OPERETĖ: KAUNO MUZIKINIAME TEATRE – „GRAFAS LIUKSEMBURGAS“

Alina RAMANAUSKIENĖ

Pirmosiomis pavasario dienomis Kauno valstybiname muzikiniame teatre buvo parodytą išgali laukta operetę – išsyk Franzo Leharo „Grafas Liuksemburgas“. Spektaklioje smeržavo spalvingi praėjusio amžiaus pradžios Paryžiaus personažai: grafai ir grafičes, kungiakštčiai ir kungiakštienės, linksmi bohemos atstovai, miestelėnai ir gudrūs klerkai.

Kovo 1-ąją įvyko operetes premjera, kovo 2 d. spektaklyje, kuri ir teko matyti, žibėjo jaujėje Muzikinio teatro talentai. Pagrindinius valdmenis sukurė Andrius Apšega (grafas René fon Liuksemburgas) ir mūsų soprano pažiba Gabriele Bukišė (dailininkė Andželė Didžė). Abiem dailininkams balsais, o ir vaidyba pavyko raškiai atspindinti XX a. pradžios Paryžiaus atmosferą, kuri, neįpant ekonominės krizės ir kitų negandų, pasitymojo lengvumu, slautullu, o retsykiams ir nostalgiskais sentimentais paeidė.

Vpač žavinga buvo Gabrielės Bukišės Andželė – tikra *art deco* laikų primadona, gėdižiarnausia scenos pažiba, lengva ir plastike, elegantiška, o dar ir puikiai, laisvai, stabiliai dainuojantį įsimintiną Andželės paveikslą jaujai, bet jau tituluotai solistei padejo kurti dailininkės Kotrynos Daujotaitės sukurtos suknių: stiltingos, prašmatnios, pabrežiamios anu laikų prabangą.

Baritonas Andrius Apšega pagrindinį lengvabūdžio žvalstūno grafo ir gabaus, bet nepripažinto dailininko René fon Liuksemburgo paveikslą tapė žvelniais potėplais,

baldo niekur neforsavo, o kantilenines vietas dainavo, regis, be ypatingų pastangų.

Pagirtina ir antroji atlikėjų pora – Viktorija Zeiliukovičiutė (Žiuljetė Vermont, Andželės draugė) bei Vygaantas Bemovas (Armandas Brisašas). Pirmame veiksme galima buvo justi šloki tokį atlikėjų sceninį susikaustymą, tačiau antrajame abu solistai atsiskleidė itin ryškiai: ne tik įtaigiai dainavo, bet ir natūraliai, plastiškai, grakščiai vaidino, akrobatiškai šoko.

Publiką labiausiai žavėjo seno intriganto kungiakštčio Bazilio Bazilovičiaus valdmens atlikėjas Giedrius Prunskus. Solistas laisvai jaučiasi scenoje, savo personažą kuria pabrėžiant komiškai, ryškiai, netgi šaržuotai. Mano nuomone, šaržo galėjo būti ir mažiau – vis dėlto Bazilis, nors senas ir kvalifikotas, yra diduomenės, o ne plebėjų sluoksnio atstovas.

„Grafą Liuksemburgą“ režisavo Kęstutis Jakštės, operetės (beje, sukurto 1909-aisiais per tris savaites!) muzikiniam veiksmui vadovavo maestro Virgilijus Visockis. Jtikino jo pasirinkti tempai, jautrus dėmesys solistams, galantiškas mostas, uvertūra pasitymėjo efektingai išryškintais instrumentų solo. Spektaklyje akį džiugino puikūs baleto intarpai (choreografas Dainius Bervingis), choro artistų sukurti personažai (chormeisterė Rasa Vaitkevičiutė).

„Mūsų užduotis – padėti žūrovui užsimiršti ir atitolinti jį nuo visų supančių negandų. Laikmetis pasaulyje sudetingas ir negalestingas, esame siegliami neigiamos informacijos, todėl norejosi, kad žūroval atejė į teatrą pasidžiaugtų ir paliktu visas blogas naujienas už durų, kad scenoje vyktų linksmi dalykai ir nė akimirkai neapimtų noras galvoti apie ką nors kita, o išgalvotas pasaulis bent trumpam leistų pabėgti nuo slogių minčių“, – dar prieš premjerą sakė režisierius Kęstutis Jakštės.

Lökėčiai, regis, pasitvirtino su kaupu. Skubėkite į Kauną!

Režisierius Virgilijus Visockis

SPEKTAKLIS IŠ VIDAUS

Lina STANKEVIČIŪTĖ

Gintaras Makarevičius, kurdamas operetės „Grafą Liuksemburgą“ scenovaizdį, liko ištikimas savo kūrybos principams. „Nors veiksmo vieta ir aplinkybės aiškios, norejosi rasti nuosalkų ir minimalistinėj sprendimų, jų papildyti laikmečiui būdingomis art déco ir metalo konstrukcijų detalėmis atsižvelgiant į to meto Paryžiaus urbanistikos madas, panaudoti ir žinomų, madingu Paryžiaus vietų fragmentus“, – sako dailininkas. Dekoracijoms pasirinkta minimalistiška spalvų gama, kurioje graziai atskleidė Kotrynos Daujotaitės sukurtų nuostabių retro kostiumų pastelinė paletė.

K. Daujotaitė prireikė daug išmonės, kad sukurtų daugiau kaip 150 skirtinų XX a. antrajų dešimtmetyje atspindinčių apdarų. Personažams aprensti teko įsigyti daugybę metų įvairių spalvų aksomo, atlaso, šifono, gipiūro, natūralaus ir sintetinio šilkio, vilnos ir pusvilkės, nuostabioms panelių ir ponų sukneliems puošti naudotas veliūras, liureksas, blizgutų juostos, nerinių, tiulio tinkleliai, vyriskų kostiumų illemenėms – įvairiaspalviai žakardiniai audiniai. O kur dar spalvingos detales Venecijos karnavalo kostiumams!

Spektaklio dirigentas Virgilijus Visockis pabrėžė: nors operetė kompozitorius sukurė per kelias savaites, jos muzikinė partitura itin logiška, sklandi. Atsižvelgdami į sian-dienos kultūros vartotojų įpročius, drauge su režisieriumi jie atsisakė dramaturginei logikai nereikalingų intarpų ir pasikartoju-mų. Spektaklio muzikiniams vadovui, kaip ir režisierui, teko ruosti net tris pagrindinių atlikėjų sudėtis, tačiau tai – puiki dovaną ištikimiausiams teatro žūrovams, kurie spektaklioje galės matyti skirtingo bražo talentingus artistus.

Vaidmenis sukurė patyrę ir jauni operetės žanro meistrai: Marija Arutiunova, Gabrielė Bukišė, Ieva Goleckytė, Andrius Apšega, Raimondas Baranauskas, Ramūnas Urblietis, Iveta Kalkauskaitė, Ingrida Kažemėkaite, Viktorija Zeiliukovičiutė, Martynas Beinaris, Vygaantas Bemovas, Nerijus Noreika, taip pat Slos operetės „senibuvis“ Gediminas Mačiulevičius, ankstesniuose pastatymuose buvęs ir grafas René, ir korniškasis Bazilis, taip pat Rita Preikšaitė, Giedrė Juknevičiutė, Giedrius Prunskus ir daugelis kitų.

Kurdami ta patį personažą, solistai jį mato savaičių. Grafą Liuksemburgą įkūnijantis Andrius Apšega apibudina jį kaip jauna, nerūpestingą, talentingą dailininką, gyve-

nime labiausiai vertinantį laisvę, kol nesutinka moters, kurią beprotiškai įsimyli. Nuostatos akimirkos jis trokštą būti su ja, kvėpuoti vienu oru, klausytis jos balso.

Raimondas Baranauskas taip pat intriguoja pamatyti, kaip keisis jo kuriamo personažo – sekmei lydimo, daug draugu ir pasiekimų tarp motery turinčio jaunuolio – situacija. Megstantių linksmynės, negalvojančiam apie rimitus savykius ir vedybas grafui likimas iškresė pokštą – jis

Scenos iš naujostos premjeros

več „nematomą žmoną“ ir dar ją įsimyli. „Tikra meilė keičia žmogų“, – tikina solistas.

Vaidmens kolegoms antrina ir R. Urbeltis. „Šis personažas turi daug žavesio ir trykstančio gyvenimo džiaugsmo. Sekme apdovanotam jaunikaiciui gyvenimas šypsosi ir jis juo megaujasi, tačiau itenė netruksta taurumo, vildinės šilumos ir grožio. Jo meilė užgimsta pabudavus nematomos moters ranką, užuodus jos kvapą, išgirdus jos balsą.“

Pagrindinių moters valdmenų atlieka talentinga jauniosios kartos solistė Gabriele Bukiene, nominuota „Aukšiniam scenos kryžiui“, apdovanota „Fortūnos“ statulėle, 2023 m. tapusi tarptautinio Klaudio Taev jaunuju operos dainininkų konkurso nugalėtoja, pelniusi Lietuvos nacionalinio operos ir baletų teatro apdovanojimą „Metų operos viltis“. Dainininkė sako, kad Andželė Didjė savo budo bruožais gerokai skiriasi nuo jos pastaraisiais metais kuriamu personažu – po ką tik padainuotu tragiškuo Violetos

(„Traviata“), Antonijos („Hofmano istorijos“), Elzos („Lohengrinas“) ji nerai į operetės pasauly. „Būtent dėl to labai jdomus Andželės valdmuo, kuris, palyginti su dramatiškais motery likimais operose, tarsi šviežio oro gurkšnis užliūliuoja savo grožiu, aistra, kuri oziskomis situacijomis. Andželės širdyje giliai slypintis noras rasti tikrą meilę tiesiog užburia ir primena, kaip dažnai mes trokštame dar nepažintų dalykų, tačiau slegiami įvairių abejonių ir atsakomybių pristengame drasos į tai nerti be atodalbos. Ar Andželė rysis? Kylečiu ateiti ir pamatyti“, – intriguoja G. Bukiene.

Solistės levos Goleckytės Andželė – jauna, savimi pasitikinti moteris, primadona. Operetės pradžioje ji kiek lengvabūdžia, naivoka, bet visada nuožiūri. Pažinus tikrą meilę, jai visiškai atsiuoda ir pati atskleidžia gražiausiomis spalvomis.

Dar daugiau pagrindines herojės spalvą atskleidžia Marija Arutiunova. „Mano heroje Andželė Didjė nerupestingai sustinka išteketi už brandaus amžiaus ku-

niaigaiščio Bazilio, nes gyvenime dar nėra pažinusi tikros meilės. Vedybos su kilmingu, nors ir vyresniu vyru anuomet, galbūt ir šiai laikais, suteikia tam tikrą saugumo garantą. Tačiau operetė nebučia tokia žavijei, ſtai jaunal scenos divali nepasipainiotų žavingas, paslaptinges, charizmatiškas jaunuolis René Liuksemburgas. Sutikusi jį Andželė pirmą kartą gyvenime pajunta užgimstanius tikrus jausmus. Bet mergina ne nenutuckia, kad jau yra už jo ištekėjusi“, – apie žiurovų laukiančią jausmą, romantikos, humoru ir netikėtumų karuselę, lydimą F. Lehár melodių, sako M. Arutiunova.

Talgis, operetės siužetas žiurovus nukels į Paryžių, kur vienas pagyvenęs kilmingas turtuolis nori vesti žavia jauną artistę Andželę, bet negali, nes labai skiriasi jų socialinė padėtis. Kilmingasis randa išeitę: Paržiuje gyvena turtus praradę jaunas grafas – dailininkas René fon Liuksemburgas. Jis už solidžią pinigų sumą turetų vesti gražiąjį Andželę, o po kurio laiko išsiskirti ir dingti. Svarbiausia, kad jaunieji negali pamatyti vienas kitą net per vedybų ceremoniją dėl atsargumo ir kunigaikštio pavydo...

REMKO/PHOTOSHOT/PHOTOSHOT/PHOTOSHOT